

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 le, 6 luni 3 d. 50 cr., 8 luni 1 d. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 le, 6 luni 4 d., 8 luni 2 d.
Pentru străinătate pe an 12 le, 6 luni 6 d., 8 luni 3 d.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopală Sibiu, strada Măcelarilor 47

Corespondențele sunt a se adresa la:

Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.

Episole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiană.

INSETIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rândul cu literă garmoud și timbr de 30 cr. pentru
șe-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 11 Octombrie.

Presidentul delegației ungurești va fi dl Lud. Tisza, fratele ministrului președinte. Între membrii delegației din case magnaților este alături „patriarhul” sărbesc, metropolitul Carlovului Angelicus.

In Ungaria sunt la moment agitate biserice protestante de politica maghiarătoare.

In Galia se plâng Rutenii asupra tratamentului din partea Polonoi. Deputat rutean Antonievi în dieta galiciană a constatat că comitetul țării n-a solvit subvențiunea votată de dieta foaei scolastice ruteene. Același comitet însă a subvenționat foarte numeroase foi de însemnătate dubie, care predicau pe față ura între rase. Comitetul țării este și la sprințirea instituțiilor un partizan pronunciat. Pentru întreprinderile Rutenilor comitetul nu dă nimică, pe când pentru reuniunile corporațiunilor etc. polone este splendificat fondul țării este adus până la sleire.

Memorialul comitetului din conferința națională dela 1881 din Mai a apărut. Ne propusesem a nu aminti de dênsul nemic până ce l vom fi studiat. Alte diare însă s-au grăbit și au scris despre dênsul, desu ni în merit.

Eată cum începe „Românul” de Vineri revista sa vorbind despre memorial:

Am dat seamă la timp de mișcările diferitelor naționalități din Austro-Ungaria în vederea egalei lor îndreptățiri.

Să mișcă toate, lucrează cu stăruință pentru a face ca limba sălii să se respecte și să se recunoască individualitatea lor națională.

Mișcarea aceasta pacnică și legală; luptă energetică, serioasă, pe căde dreapta și legitimă întreprinsă de

toate naționalitățile în acest sens, a redeserteat său mai exact a înăsprițit spiritul de dominanță al naționalităților care se bucură de privilegiul puterii.

Ele acușă această luptă și o declară ca lipsă de patriotism.

Ca privitor de departa, ascultând pe amândouă părțile, nu putem să nu recunoassem dreptul nestrâmat al naționalităților.

Mai mult; ne mirăm cum într-un Stat ca Austro-Ungaria, compus din naționalități diverse justapuse, având de loc cofundate, să putea pretinde că poate exista acea ordine morală, aceea bună înțelegere necesară neapărat propriașirii, fără egalitate de drepturi între diversele naționalități, fără recunoaștere individualității lor.

Romanii de supt coroana sfântului Stefan rămaseră cei din urmă în această luptă.

In timpul din urmă, fără a părăsi pasivitatea României s-au otărit — ca și cele-lalte naționalități — a intrat în luptă pe calea legală pentru revinderecrea drepturilor străvechi, și recunoașterea individualității lor.

Conferința ținută în anul trecut la Sibiu, conferință la care au lăsat parte Români din toate țărurile românești ale Ungariei, a decis elaborarea unui memorior, care să revenească drepturile naționale usurpate. Memorul a apărut.

Întreprinderea guvernului rusesc ca se facă navigabil brațul Kilia, dice „Poporul” care a intrat în posesiunea sa odată cu retrocederea Basarabiei nă suscită numai îngrijori din partea Comitetului executiv al Comisiunii Dunărene, dar și protestări din partea guvernului Român.

Se asigură că ministerul nostru de Externe, continuă „Poporul” a adresat o circulară către miniștri români din străinătate, invitându-i să pună în vedere guvernelor pe lângă care sunt acordăți, că lucrările proiectate la brațul Kilia au

să vătămă brațul Sulina, prin aceea că, deschisându-se brațul Kilia, se va potomoli brațul Sulina, și astfel navigațiunea nu va mai fi cu putință pe aici, ear' Dunărea nu va mai fi liberă.

Ce putem zice noi la această precauție?

Este ore la locul ei și la timp?

Apără ea interesele române, sau alte interese?

Când a fost să se solvezo întrădevăr interesele Statului Român; când Austro-Ungaria a prezentat proiectul său pentru regulamentarea navigației Dunării, care creaază o Comisie mixtă, în care se vîră Austro-Ungaria cu președință și vot preponderant: Regimul acesta, compleșan și trădător, angajat către Austro-Ungaria, a lăsat timp același să și pledeze cauza inaintea puterilor fără contradictori, și încă a dat și adesunăsa la crearea unei Comisiuni-mixte care are menirea a smulgă administrația fluviului din mâinile noastre și a ocaz Austro-Ungariei.

Să se bage bine de sămăcă, dacă pentru moment cestiușa reglementării navegației pe Dunăre doarme, și nu se mai pomenește de propunerea Bährere, nici această propunere nu a căutat, nici ante-projectul austriac nu s'a părasit, nici angajementul Regimului către Austria nu s'a șters.

Afacerile e numai suspendată și punctul principal căstigat în principiu de către Austro-Ungaria. Deci apărarea ce pretinde a face acum acest Regim brațului Sulina despăgușe Rusia, este un serviciu intereselor Austro-Maghiare și nici decum patruții Române?

Nu ne mirăm de aceasta.

Dacă vom lua lucrurile cum sunt ele pâna astăzi, afacerea navigațiunei din Galați în jos nu aparține decât comisiunii Europeene a Dunării și numai acesta ar fi prin urmarea competență de a își apăra propriile sale efectuate pe această parte a Dunărei, contra impietărilor tehnice ale Rusiei.

Dar trebuie să socotească cineva lucrurile și dela 23 Aprilie 1883 înainte, când espără mandatul Comisiunii actuale a Europei.

Ei bine, în prevederea acestui sfîrșit s'a și încomit proiectul de Regulament prezentat de către Austro-Ungaria; și dacă acesta ar lua ființă, ori prin votul comisiunii Europeene a Dunării, ori pe calea tratativelor diplomatici, cum și foarte probabil, neapărat ca comisiunea mixtă va moșteni pe Dunărea întregă autoritatea comisiunii Europeene; Aceasta din urmă nu mai putend avea viață din 1883 înainte, ca lucru ce impedează autoritatea Rusiei și căreia prin urmare îl va lipsi votul Rusiei pentru a-i prelungi existența.

Lămurit este așa dar că regimul și de astă dată apără interesele austro-ungare provocând la vrăjmașia asupra-ne de Rusia, ear' nici decum înțelesse românesci.

Dacă există diare pe timpul când Djeu a facut lumea de sigur că i-a facut imputări că tămândă prea indelung făcându-o în sease qile.

Înainte de ocupătione.

Pester Lloyd" publică după istoricul autentic unele revelații importante, privitoare la timpul, care a precedat ocupătionei Bosniei și Erțegovinei. Eată ce ceteam în numitul diar:

In 22/10 Iunie seara, anul 1877, soси în castelul din Viena scirea, că armata rusescă a inceput a trece Dunărea. Si în adevar așa a și fost; brigadile corpului de armată Nr. 14 sub comanda locotenentului general Zimmerman, în această di trecură Dunărea pe la Galați și Brăila și intrarea în Dobrogea. In diua următoare feldzeugmeisterul Philippovici, comandantul general din Praga, primii o telegramă să vină imediat la Viena. Aici îi se spuse că s'a hotărît să se ocupe Bosnie și Erțegovina și că dênsul este

punct. Atunci o rădu a soarelui ce rezărea i atinse părul. Acela devine sur. Își deschide și închise buzele de căteva ori, ca un greu bolnav; apoi se aşează pe dunga patutului, înclănțește pe genunchi mânile secate și își legătura corpul. Părea imbrătrânit cu ani de dile în creațuri se formără în giurul guriei sale.

In sfîrșit hotărî să se îmbrace, cu toate că greutatea corpului i împiedică totușă mișcările.

De odată vești, că se află în catedrală; dar nu știe cum a ajuns acolo. Vede, că stă în același loc unde a fost hirotonit. Năr fi trebuie să strige atunci; „Nu, nu, eu nu sunt vrednic!”

I părea că astă din cinea ar fi întrebăt de dinul cu voce înaltă aceasta și și intotdeauna capul. Era eclesiarul care-l întreba, dacă nu va începe missa lină, privindu-l uimit.

I părea că astă din cinea ar fi întrebăt de dinul cu voce înaltă aceasta și el este un băiat mic și frumoasă mamă înțără de mână. Aceea, pe care atât de mult a admiraț o și iubit-o și care la învățat a și

FOITA.

O rugăciune*

— Novela. —

De Carmen Sylva.

(Urmare.)

Dimineață murgi prin ferești turbare și lângă; în sfîrșit zurruri în incuetoare cheile cristicului. El intră, se întoarce, închise încet ușă, se sulă cu pași grei în turnul cu clopote și nu peste mult s'aușă primul ton, apoi sunăra două, trei și în urmă toată catedrala se umplu de sunet de clopote.

Atunci umbra dela ușă se ridică și ești iute.

Raoul în noaptea aceasta eărăși s'a torturat cu biciul, dar nici nu l'a simțit, cu toate că acela l'a tăiat grozav. Căci în lăuntru lui iștiunăriu niște serpi infecți cari i spinstear inima. Infecțiosă fură durerile acestei nopti. I părea că o mână de fer ar fi apucat inima lui ce palpită infecță și o strinsese întrătăita, incăt aceea înecetă să bată, eră el amei.

*) „Familia”.

Mai apoi buzele lui tremurăndu rostără o rugăciune ferbinte:

— Doamne Dumnezeule! nu mă părăsi în suferințele cumplite ale sufleteiului meu; lașă se treacă dela mine păharul acesta, trâmită vr'o minune prin mareea ta bunătate, ca să nu fiu sălit a cununa femeie aceasta cu alt bărbat Nu sunt în stare să rostesc cuvintele de cari buzele mele ar vestea! Nîmiște pe nevreindicul tenu servitor! Tresnește-mă prin fulgerul tenu, dar nu mă lăsa ca cu propriele mâni să mă tortez! Nu sunt pedepsit de ajuns pentru dragostea mea păcată! și până acum nășt in iad; flacările ard părțile mele din lăuntru, inima mi pleșnește în pept, creierii mei ferbuni; nebunia stă să mă prepădească. O! Doamne! Doamne! Nu cunoști dar nici o milă! Vreau să mă plez sub mănu ta! Vreau să mă reneg în toate dilele! Numai aceste căteva ore amare să mi le îndeplinești! Fă să inteseate a bate aceasta inimă selbică, dar nu voi ca eu să rostesc cuvintele cari vor legătatea pentru vecine de altul! Dumnezeule, eu sufer mai gro-

zav, decât ce pot suporta puterile mele! Mărtușescemă Părinte, cereș, căci altul nimene nu îmi poate ajuta! Mă înneșe și nu mi se intinde un fir de păiu! Mor de sete și nici un strop nu stîmperă limba mea! Păcatul meu e mare, dar bunătatea ta e și mai mare Mărtușescemă, Doamne Dumnezeule!

Atunci i pără cu să cind Mărtușorul și ar fi aplicat puțintel capul pă Cruce, numai odătu; Raoul mai privi mult timp tot acolo, dar apoi total remase nemîncat. Pareții îl priveau liniștit și reținându-l în spatele dorință de a se întoarce în noaptea plină cu stele. Numai în sofletul lui urmă vijelia infișată, și nimică, nimică nu aducea măngâiere și linșire. Buzelile i erau săcate, limba se lipi de cerul guriei, conștiința începă să se perde, în sfîrșit căzu pământ fără simțire. Așa zăcu cu față și cu brațele întinse pe pământ până în revărsatul dilei.

Atunci începă și vin în orii, dar deodată resimți și nemărginirea sa puternică. Se sculă cu de la tăria, dar reținându-se de părete, căci era obosit de moarte. Ochiul i se ficsără asupra unui

numit comandant suprem al corpului de ocupație și guvernator al ambele provincii; de aceea densus să caute a face studiile necesare pentru rezolvarea acestei probleme; materialul necesar i se să pună la dispoziție din partea autorităților centrale. După cîteva zile baronul Philippovici se întoarce la Praga și evenimentele se desfășură fără intrerupere pe câmpii Bulgariei. În 2 Septembrie 1877 se publică decretul, prin care împăratul și regele Francisc Iosif I, numește pe Philippovici comandant al corpului de armată Nr. 13. Tot în acest timp Philippovici fu înserinat să se pună în contelegeră cu comanda generală din Agram pentru aprovisionarea și adăpostirea trupelor ce vor fi concentrate la rîul Sava.

În scopul acesta i s-a dat ca ajutor și ca eventuală sfîrșit de stat major în corpul de armată Nr 13 șeful statului major della comanda generală din Agram, colonelul Leonida Popov astăzi ajutant general al împăratului și șeful cancelariei militare. În 10 Februarie 1878 Feldzeugmeisterul prezintă ministerului de răsboiu un memorior, în care expune rezultatul studiilor sale făcând o mulțime de propuneri. Philippovici încă cu aceasta ocazie și-a exprimat temerile sale în privința succesorului, din cauza că nu i se punea la dispoziție trupe de ajutor. Tratatul preliminar dela San-Stefano făcu pe Philippovici să se prezinte în 25 Martie 1878 un al doilea memorior, în care densus stărușește să i se dea cel puțin seapte divisiuni. În resumat cuprinzut memoriorul este următorul:

Tractatul dela San-Stefano a decis într-un camp intins aspirațiunile Serbiei și Muntenegrului și prin urmare este foarte probabil, că aceste stătușe vor lăsa parte, dacă nu pe față, cel puțin prin convenția către cetele insurgentilor, la rezistență contra ocupării ambelor provincii turcești de către Austro-Ungaria. Interesul numerelor principale de o camă dată este că se mențină slabă domniea osmanică peste aceste țări. Îndată ce însă o mare putere europeană dangujă austro-ungară se stabilește în aceste provincii, atunci toate speranțele Serbiei asupra Bosniei și ale Muntenegrului asupra Herțegovinei sunt zădărnicite. Monarchia pe lângă problema politică mai are încă o altă problemă tot atât de importantă de rezolvat: „desinfecțarea leagănelui pestilenței sociale” provocată de misericordia administrației turcești și de aspirările Cetăților. Cine văză mâna în acest cub de vespi, atât în contrai multe elemente, care primesc de aliați pe toți căi și întâlnesc. Prin urmare noi vom avea de luptă nu

face cruce. Simțea degetele ei delicate și calde, cari ținănd mână lui micuțe îl conduceau.

Astunci se întoarce și ridică potrivul; ochii lui căutau pe mama-să și zăriără pe Editha, care în podeable de mireasă îngenerușă înaintea lui cu evlavie ca un ánger așteptând cunincătura.

— Oh! de te-ăși puté culca în coscug, așa curată, așa nevinovată, așa neatinat! — gândi tinerul protot când pușe ostia sfântă pe buzele ei tremurând.

(Va urma.)

Vergil.

(Urmă.)

Iubire — religiune — cavalerism: acestea sunt cele 3 cuvinte de măneacare ale romanticismului. Să nicăieri în anticitate nu poți afla aceste 3 elemente într-o desvoltare așa de clară, ca la Vergil. Cine vrea să fie deputat trebue se recunoască, că în această privință bardul Mantovei întrece pe Homer.

numai cu Mahometanii, ci și cu creștinii. Chiar și trupele otomane, care se retrag din Serbia veche și din Bulgaria se vor îndrepta spre Bosnia și vor lupta contra noastră.¹ În vedere acestor impreguriuri feldzeugmeisterul a declarat, că patru diviziuni nu deajuns pentru ocuparea unui teritoriu, bogat în munți gigantici și cu o întindere de peste o mie de mile pătrătă. La acest momoriu al baronului Philippovici, ministerul de răsboiu abia respuse în 18 Maiu. În acest responz se dice numai că patru diviziuni sunt de ajuns pentru rezolvarea problemei și din acestea numai trei se făce întrebunțătate pentru execuțarea ocupării, una să rămână ca rezervă. Mai multe trupe nu se pot trimite, de oare ce considerând situația unei politice este posibil ca după mobilisarea parțială să urmeze mobilisarea totală. Într-un asemenea cas Bosnia și Erțegovina, vor fi un camp de luptă secundar, unde nu se poate angaja prea multe trupe. După acest responz Philippovici porni la Viena, ca săși se pună din nou vederile sale. Densus susține, că ocupăriunea acestor țări trebuie începută cu forțe impunătoare, caci numai astfel se poate termina campania repede. În casul contrar agitatorilor mahometani și greco-orientali vor căstiga în timp, indemnând și atitudinile poporul la rezistență. O acțiune energetică și repede va descurgă pe locuitorii din ambele provincii și mării prestigii monarhiei și al armatei în Europa...

Din cele expuse rezultă că întrarea în Bosnia și Erțegovina să hotărsească în mult și că se făcuseră chiar și pregătiri materiale într'un timp, când guvernul în corpurile legiuioare nega cu stărîntă o asemenea intenție. Rezulta de asemenea, că dacă s-ar fi urmat statul baronului Philippovici și s-ar fi mobilisat dela început încă trei diviziuni, nu ar mai fi fost nevoie să se facă o nouă mobilisare și s-ar fi facut o economie de multe milioane. În fine rezultă că în primăvara anului 1878, în intervalul dintre pacea preliminară dela San-Stefano și congressul din Berlin, sferele guvernanțale din Viena se găsau cu toată seriositate la eventualitatea unei mobilisări generale.

Admitind acum că procederea sferelor competente din Viena înainte de congressul din Berlin a fost reclamată de grava situație politică de imputarea că a comise grave erori când cu ocupăriunea Bosniei și Erțegovinei. După încheierea tractatului de Berlin eventualitatea unui răsboiu nu mai era probabilă, prin urmare în August 1878 s-ar fi putut fără pericol mobilisa-

mata II și trimite în Bosnia și Erțegovina.

Români din Moravia.

Între enigmele numirilor topografice moderne se numără și numirea orașului moravian: „Valachisch-Meseritsch” (adecă Mesericiul românesc).

Dicem enigmă, fiind că populația unei de astăzi a Moraviei este parte ceho-slovă, parte germană, ca și în Bohemia, numai română nu; și că toate acestea, unul din orașele Moraviei se numește în contra acceptării noastre: „Valachisch-Meseritsch.” Să întrăbă istoria, poate că ne va spune cum vine orașul amintit la acest nume neasceptat! Dar și acest refugiu nu ne ajută nimică, căci istoria tace.

Învățăți profesorii slavi Miklosich și Kaluziacki publicără, înainte de cățăva ani, un studiu foarte interesant și intitulat: „Die Wanderungen der Rumänen in den Ostkarpathen im 13. und 14. Jahrhundert” (Cetățările Românilor în Carpați resărătîni în cursul secolelor 13 și 14) și arătară că documente istorice la mână, cum România cuprindean, în secolele antinete, și Carpați orientali, cari despărțeau Galitia de Ungaria și Transilvania; — ba că, coborânduse din ei în secolul galician, să lățără sporadic și preste acestea, ajungând cu coloniile sale chiar până în Rusia de astăzi. — De atunci datează numirile topografice române în acele părți ale Carpațiilor și ale țesăturilor sărmatici, precum sunt de ex: Rotundul, Cerbul Traian; apoi poacea: Turcan, Gusul, Bătrâniuc, etc.

Aceste constatări istorice noile lămurîră foarte mult istoria Românilor din acel timpuri independentă și incerte, și nu îndrepătăse a presupune că România timpurilor acestora să lățără din Carpați, nu numai spre resărit, ci și spre meadă-noapte și apus, cuprinzînd țesurile cu coloniile sale; una din aceste colonii va fi fost de bună seamă și Valachisch-Meseritsch în Moravia austriacă.

Să aceasta nu trebuie să ne surprindă de felul, pentru că urme de o existență românească, trecută, sau mai bine dică: înădușită, se mai află încă și în Silezia. Să și acolo să numește „Vlasini” încă și până astăzi o parte din locuitorii munteni, cari se deosebesc de ceilalți prin tip, prin port și dinține, și poate prin vorbire. — Dar cine poate să n-o spue aceasta? — Nume, căci nici un român încă nu s-a opri prin Galitia, Silezia și Moravia, cu scop să studieze această întrebare absolut necesară pentru lămurirea trecutului nostru, pe căt de expansiv, pe atât și de înțunecat!

Domnul Dr. Nikiska, avocat din Valachisch-Meseritsch și deputat al senatului imperial împărtășii occasional domnului Președinte al Societății noastre, domnul Baron Stircea, mai multe cuvinte, uitate în Moravia numai de către Valachi de acolo, ear nu și de ceia-lăță ceho-slovă. Noi le înșirăm, mai la vale de impresione cu traducția română adusă de noi spre a se putea înțelege ușor: prețisul trecut istoric, ce s'a mai păstrat în ele:

Moravo-românesc	Daco-românesc
Salas	Sălaș
Baca	Baciu
Bryndza	Brânză
Gleeta	Găleată
Glagă	Chiagă
Chotăr, Kasanka	Colibă
Koliba	Cărd, cărdurel
Krelđ	Cornut
Kurnota	Pistrula
Pistrula	Putina
Putrya	Redicat
Utryga, strunga	Strunga stânei
Urda, vatra	Urdă
Zincica	Jintiță
Komarnik	Comarnic
Pojta	Poatea
Flekăt	Apleacă melul
Vakesa	Teleagă
Sylha	Oacheșă
	Săhă, selha, (silva)

Pe lângă acestea mai înșiră d. Nikiska încă următoarele cuvinte, ca uitate numai de valachii moravi: cărtă: der Name eines Berges; gun: ein bewaldeter Ort; meter: ein Holz, dessen Fasern unregelmäßig verwachsen sind; gevrek: ein hoher Hut, mit einer Feder; Magurka: ein Ortsname.

Atragem cu aceasta atenționarea onorată „Academiei române” și asupra monumentelor istorice de această natură, pentru că el vorbesc și spun adesea mai mult decât o sută de cronică controverse, aflate în archivele: Romei, Madridului, Pestei, Londrei, Petersburgului etc.

Romanilor nu le lipsesc interesul și pricoperea pentru trecutul lor istoric și și ei au dovedit-o aceasta trăind bărbați specialisti pe la arhivele străine, ca să le scruteze în interesul istoriei noastre, car în timpul mai nou chiar și prin scuturarea archeologică a teritoriului Dobroghei.

Nemuritorul Ioan Maiorescu a desgropat pe frății nostri din Istrija și vecinătate; mai altii au cucerit Alpii Retici spre a apăra foloșul său reto-roman; — dar nime încă nu s'a interesat de rămășițele sau urmele românescă, nesterse încă de pe teritoriul ce se intinde la poalele Car-

cu toate atributele intimității păgănești. La Vergil evită chiar și apariția celor ce nu sunt permise și să îmbracă cu mantaua unei instituții superioare. Chiar și celelalte două figuri femeiesci ale Eneidei, virgină Amazonă Camilia și Lavinia, fica regului Latinus, sunt de o turură inocență romantică. Lavinia reprezintă premiul de luptă între colonistul Enea, care vrea să intemeze pentru Troieni refugiați o nouă patrie lângă Tibru, și între Turnu, tinerul rege al Rutulilor. Lupta lui Enea cu Turnu pentru frumoasa fica regului Latinus este o aluzie viațătoare către Cavalerilor și la toate luptele Palatinilor din timpul de mai târziu al cavalerismului.

Pe cănd așa i'dară iubirea la Vergil să apropie de ea pe o parte de stadiul unei sentimentalități foarte intime, era tot o dată însă și învelită cu vîlă cavaleresc al castitatei, pe de altă parte mai era cuprinsă în ea și religiunea, un al doilea motiv romanic, care la Vergil să afluă în fruntea operei.

Eroul său, Enea, este modelul unui soldat pios, care nu face nici un pas fără preot sau augur, și care toate întreprinderile sale le începe și le termină cu Duce. Ideea unei provinții divine, care a condus planul destinat pentru întemeierea Romei pe lângă toate greutățile și obstaculele la un bun rezultat, transpiră ca un fir roșu într-un poemul și Olimpicul Joe, mai că se apropie de idealul monoteistic.

Credința Romei împărtășită în misiunea de a domni lumea răsare în fie-care fibră a Eneidei. Să dacă primiv noi astăzi Roma eșără ca punct central unui imperiu mare, ca centrul unei biserică universale, atunci este pentru noi eternă insuflătului poet mai tot aşa de prețuită ca și profetismul său.

1900 de ani nu și distanță nesemnată în istoria culturie omenescă, și recoroasele umbre ale anticății adiază în impreguriul templilor noastre cuprinse de frigurile luminoare, promițîndu-ne, cănd ceteam cuvintele profetice a lui Vergil, nemurirea ideală.

că valul avu character mai mult de-
fensiv decât ofensiv.

Numele tuturor propagnaculelor
a Vallului dela Poiana-Tihă astăzi încă
nu se poate determina. Dacă se se-
cotește pe fiese care 1000 de pași
un Propugnacul, așa, după întinderea
Vallului sănătău-se la 65 de Chilome-
tri sau 81,250 de pași, ar trebui să
fie fost în partea superioară a Limitei
Dacică 80—81 de propugnacule: dară
fiind că în cîte un loc depărțarea să
suia la vre-o căteva mii de pași, pu-
tem socoti, unul cu altul, 40—41 de
turnuri de pažă, din cari a desco-
perit Torma 23; situația acelor-lalte
turnuri prin cercetări continue negre-
șit încă s'ar putea determina. Pe fie-
se care din cele 7 Castre venia așa-
dără sease Propugnacule, în care tre-
buea să se pue pažă statonnică; so-
cotind pentru fiese care turni de
pažă 20 de soldați, așa dela Castrele
Stative — care constă dintr-o Cohortă
de 500 de cameni — se vine 120 de
soldați spre paza Vallului până când cei-
lați soldați faceau servit de garnizoană.
Zidul (murus) era, precum se poate
judeca din rămăștile Castelului dela
Poiana în capul Vallului de către
Sud 0.85 metri, ear la Castelul dela
Pogor, la indoirea Vallului de către
resărăt 1.40. metri de gros și constă
din material incert. Între Propugnacu-
lele cele pre care le despărția vre-o
prăpastie mare (ca acelea dela Nr 1—5)
sau unde nu se putea ridica Agrul
era clădiri de stâlpi. Locurile acestea
erau mai pužin espuse năvălirii vrăj-
mașilor. Calea care despărțea în lăun-
tru valul de palisade era de 3—4 me-
tri de lată și acoperită cu petriș.
Va urma.

Loterie.

Sâmbătă în 21 Octombrie n. 1882.
Viena: 33 3 5 54 45
Timișoara: 24 20 32 87 45

Bursa de Viena și Pesta

Din 21 Octombrie n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.40	119.30
Renta de aur ung. de 4%	87.35	87.25
Renta ung. de hârtie	86.45	86.35
Imprumutul drumurilor de fer ung.	135.—	135.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	90.40	90.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumurilor de fer ung.	110.—	109.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumurilor de fer orient. ung.	94.40	94.50
Obligajumung. ung. de recumpără- rea pământului	99.—	98.75
Obligajumung. ung. cu clauzulă de sortită	97.25	97.—
Obligajumung. urbăriale temeliane	98.—	98.—
Obligajumung. urbăriale temet. cu clau- zulă de sortită	97.25	97.—
Obligajumung. urbăriale transilvane	98.—	98.—
Obligajumung. urbăriale croato-sla- voni	99.—	—
Obligajumung. ung. de recumpără- rea devenitură val. vînd.	97.50	98.—
Sorti ungurești cu premii	117.30	117.25
Sorti de regalitatea Tisei	108.50	109.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	76.75	76.70
Datorie de stat austr. în argint	77.50	77.30
Renta de aur austriacă	95.50	95.50
Sorti de stat del 1860	131.—	131.—
Achiziții de bani de austro-neg.	835.—	835.—
Achiziții de credite de credit ung.	297.75	297.25
Achiziții de credite austriace	308.40	308.—
London (pe polită de trei luni)	119.40	119.35
Scriuri finanțare ale instituției „Albină”	—	100.—
Argint	—	—
Gălbini	5.65	5.67
Napoleon	9.47	9.47
100 marce nemțești	58.45	58.40

CONCURS.

Comitetul Asociației pentru sprijinirea invățătorilor și soldaților români meseriași din Brașov publică următorul concurs: Devenind vacanță două ajutoare de căte 50 fl. v. a. pe an, din cele destinate pentru invățători români care se vor aplica la una din meserile: de postovar, mașinist, argăsitor, pălărieri, clopotar, compactator și brutar, se publică concurs.

Suplicile pentru aceste ajutoare sunt a se adresa la subscrișul comitetă până la 25 Noemvrie 1882 proveșute:

1. Cu estraș de botez din care să se vadă că este român și că po-
sede etatea de 14 ani.

2. Atestat de scoala din care să se vadă că a parcurs 4 clase normale și pricpe incătiva limba maghiară sau cea germană.

3. Revers dela părinti sau dela Tutorii copilului, că vor lăsa copilul să învețe meseria pentru care a concurs.

4. Un exemplar din contractul încheiat cu vre un Măestru din Brașov pentru vre una din meserile de mai sus din care să se vadă, că copilul se află la meseria de cel pužin două-decăde de dile.

Brașov, 4/16 Octombrie 1882.

Comitetul Asociației pentru sprijinirea invățătorilor și soldaților români me-
seriași.

B. Baiulescu m. p. I. Bozocceanu m. p.,
președ. not.

Nr. 262

[265] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor invă-
țătorescă la scoalele populare confesio-
nale gr.-orientale din protopresbiteratul
Mediașului se scrie concurs cu termenă
pană în 25 Octombrie a. c.

1. La Mediaș cu salariu anual de 200 fl., solviți în rate lunare din
casa alodială, 3 orgii de lemn, una
grămadă vorfurii, și quartier liber în
odăile scoalei.

2. Freoșa cu salariu: a) 50 fl.,
bani b) 50 ferdele bucate c) dela 70
familii c) o fertură și de fertură și
până d) o grădină de legumi e) lemn-
ele trebuințioase de foc.

3. Moșna 100 fl. v. a. solviți
prin reparăriile dela popor, 4 stângini
de lemn de foc și quartier liber în
scoala.

4. Berth an cu salariu de 100 fl.
v. a. solviți la pătrarul de an din alio-
datul comunale, 4 stângini de lemn de
foc și quartier liber în edificiul scoalei.

Doritorii de a ocupa aceste po-
sturi, au a-și astepta cererile lor instru-
site în sensul statutului organic, și
al regulamentului congresului din 1875
la subscrișul pană la terminul sus
scris.

Mediaș 30 Septembrie 1882.

În conțelegeră cu comitetele biseri-
cescii

Dionisiu Chendi m. p.,
ad. presb.

Nr. 279.

[263] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor po-
sturi invățătorescă la scoalele populare din
protopresbiteratul II al Brașovului
cu terminul pană la 20 Octom-
vre a. c.

1. Ozun: a) 20 gălete bucate
computate în 80 fl.

b) din venitul stolar 1/3 parte
circa 22 fl.

c) pentru lemn de foc 8 fl.

d) locuință în edificiul scoalei
computată în 20 fl.

e) dela tot elevul căte 80 cr. 10 fl.

Suma — 140 fl.

2. Dobărleu a) dela 150 fa-
mili că 1/3 ferdele curcuruz compu-
tate în 75 fl. v. a.

b) din fondul scoalei de bucate
8 H. litre ce dău 32 fl.

c) din venitul stolar 1/3 ce face
circa 30 fl.

d) dela elevi căte 80 cr. și cei
dela scoala de repetiție 50 fl.

e) quartier liber în edificiul scoa-
lei 13 fl.

2. Dobărleu a) dela 150 fa-
mili că 1/3 ferdele curcuruz compu-
tate în 75 fl. v. a.

b) din fondul scoalei de bucate
8 H. litre ce dău 32 fl.

c) din venitul stolar 1/3 ce face
circa 30 fl.

d) dela elevi căte 80 cr. și cei
dela scoala de repetiție 50 fl.

e) quartier liber în edificiul scoa-
lei 13 fl.

Suma 200 fl. v. a.

Doritorii de a concurge la ace-
ste posturi au a-și asculta petițiunile
lor instruite conform legilor din vi-
goare la subscrișul pană la terminul
de sus, documentând că sciu propune
să limba maghiară.

Brașov, 25 Septembrie 1882.
În conțelegeră cu comitetele parochiale.

Ioan Petric m. p.,
protoprob.

Nr. 2358. — 1882. [269] 1—3

Esarêndare licitativă.

În 31 Octombrie căld. nou a. c. înainte de ameađi la 9 oare se va esarêndă pe calea licita-
țiunii publice în cancelaria pre-
turei centrali regalul morii si al cărciumei 1500 fl. și al cărciumei 500 fl.
ca vadu în bani gata ori în hârtii de pret. Condițiunile speciale se pot vedea atât în cancelaria preturei cen-
trali cît și a comunei Bungard.

Sibiu în 23 Octombrie 1882.

Dela preitura centrală.

Branisice m. p.

(267)

Insciintare.

Vineri în 27 Octombrie a. c.
după călindarul nou la 10 oare înainte
de ameađi se va fiină în edificiul „Albină”
Institut de credit și de economii în Sibiu,
strada Baier. Nr. 1 licitație obiectelor re-
mase cu ocazia edificărilor de adaptare
precum: usi, ferestre, cuptoare, sec-
uri pentru străini etc.

Consemnarea detaliată a celor obiecte,
prefurile lor, precum și celelalte condiții de
licitație se pot vedea în bioul sub-
scrisei Directiunii, în fiecare zi dela 10—12
ore a. m.

Sibiu, 20 Octombrie 1882.

Directiunea

„Albină” Institut de credit și de economii.

Nr. 5038 civ. — 1582. (268) 2—3

Publicație!

Pentru pertratarea în privința com-
sărei eserțuiului dreptului de cărciumări
în Curueni la rugărea lui Ladislau Muste
și consorți, reprezentați de avocatul Ga-
vril Man, se determină ziua de 7 Decem-
bre a. c. înainte de ameađi la 10 oare
în fața locului Curueni, cu aceea, că
cei interesați dintre compozitori sunt inva-
te să se înfațească sau în persoană sau prin
prietățile lor, să se prezinte la casă de ob-
sorbență vor fi reprezentați din oficiu de
advocatul Nagy Károly curator de afaceri.
Din ședința tribunalului reg. din Dajinu
la 23 Septembrie 1882

La Federation de peuples greco-latins“

revistă septămânări de interes paci-
ficer Mediterane, se publică dela 14 iulie
a. c. în format de fascicul de opt
pagini de căte trei coloane pe hârtie
de lucru. — Abonații se trimiț cu mandat postal de două-deci franci direc-
torului său, d. prof. A. Gromier,
3, via del Melarancio Florența (Firenze),
Italia.

[255] 3—8

LOTERIA ESPOZIȚIUNEI TRIESTINE.

1. câștig principal bani gata floreni 50.000

2. câștig principal bani gata floreni 20.000

3. câștig principal bani gata floreni 10.000.

Mai departe

1 a fl. 10.000 — 4 a fl. 5000 — 5 a fl. 3000 — 15 a fl. 1000 —
30 a fl. 500 — 50 a fl. 300 — 50 a fl. 200 — 100 a fl. 100 —
200 a fl. 50 — 542 a fl. 25, suma

1000 nimeritori 213.550 floreni

afară de acestia alți mulți nimeritori secundari în obiecte de expoziție dărău-
de expozanți.

Prețul unei sorti 50 cruceri.

Comande pe lângă adausul de 15 cr. spese postale sunt a se adresa la

Despărțemulent Espozitiei Triestine

Piazza Grande Nr. 2 în Triest.

3—6

Cea dintâin fabrică ung.

de mașine și aparate de stins și turnătoarea de clopote și metal

a lui

Francisc Walser

Filiaș pentru Transilvania în Cluj, strada
Monosturului 12,

recomandă preajmei înalte, curatorilor și epitropilor

turnătoarea sa de clopote, cea mai mare în patrie,
care există de mulți ani, și este proverbul în abundanță cu cele mai
mijloace ale tehnicii și corespunzătoare tuturor recerșinelor.

Clopotele se tornă după acorduri armonice de sunetul cel
mai clar argintiu.

Mașinele recomandă acesa bogatul seu deposit de
proaste de foc și de grădini, surorbi (pumpe), fântâni
de casă și de grădină, infocnițe de scaldă etc.

La dorință, cataloage gratuite și francate.

(233) 14—20